

ó test-
szönöm.
szemkő
gondol-
íg nem
törted
csapást
átokról
ki nem
valami
es ada-
h fest-
yházy
rőmest
vatban
való.
ok. —
olcsó
üzle-
n. —
iska a
ők is
orina
nem
eknek
fiuk.
fel a
S.?
fejtők
ítésed
ditva
len el
t és
eréz.
k.

mes-
ók:
nka
gler

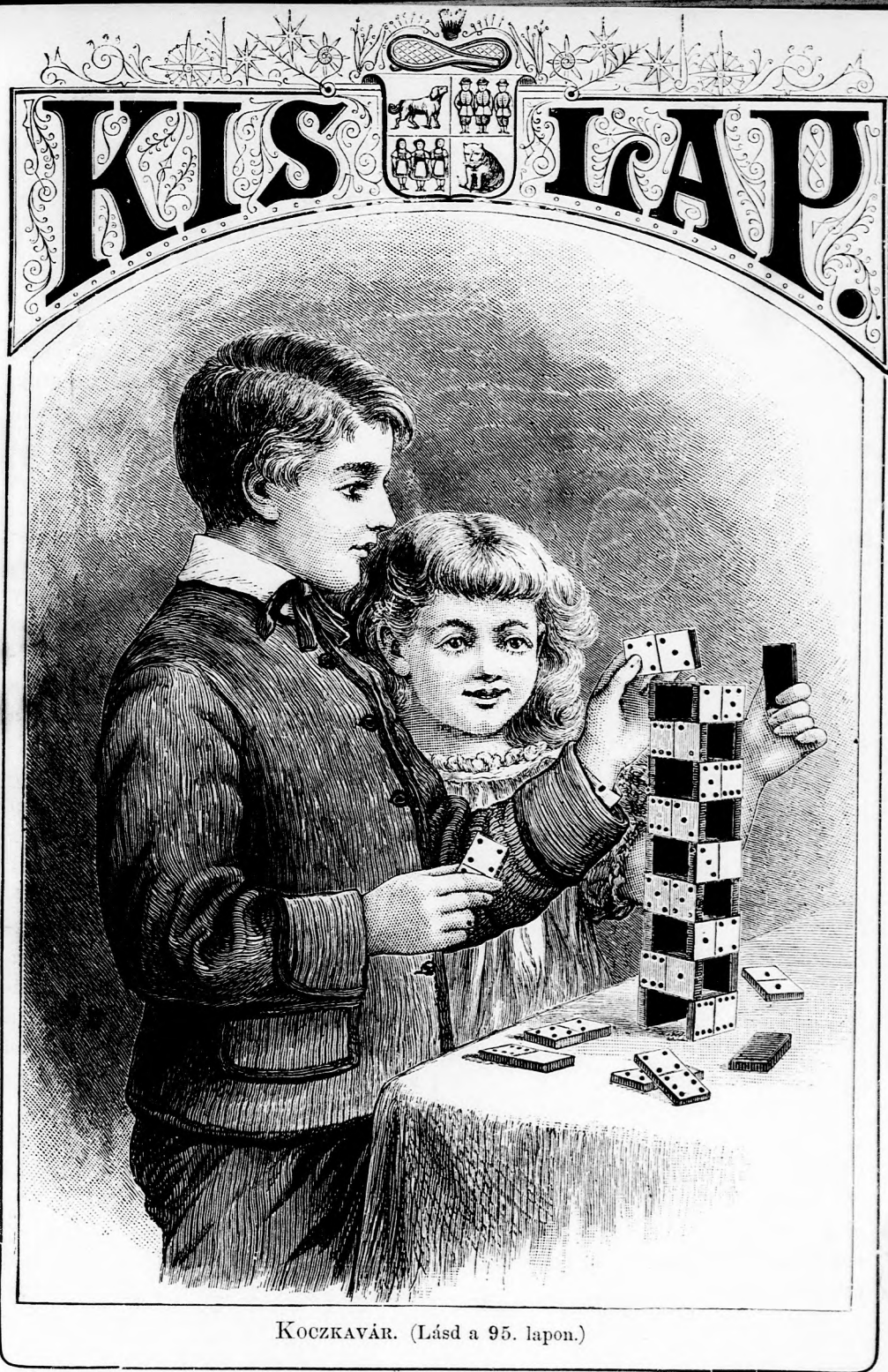
író
Dttó

Nem-

da-

ület.

t.

KOZKAVÁR. (Lásd a 95. lapon.)

XXVI. kötet, 6. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1884. február 10-én.

AZ ÖSSZEESKÜVŐK.

— Elbeszélés. —

(Folytatás)

EMILKE nagy szemeket meresztett; lát-szott, hogy ő bizony nem nagyon érti, a mit Dezső mond; de Zoltán értette s élénken mondá:

— Magam is azt hiszem, hogy igazad van. Én mindig próbáltam haragudni a kicsikére is, de tudja Isten mért, nem tudtam; mikor rám mosolyog és nyujtogatja kövér kezecskéit, mintha szégyenkezném valami miatt. Néha, mikor senki sem lát, ölembe is veszem és megtánczoltatom. De azután mindig haragudtam magamra.

— Az bizony kár volt, mert jól tetszed, ha a kicsikét szereted. Én is szeretni fogom.

— No jó, hát a kicsikét szeretni fogjuk; de azért a néninek csak azért sem engedelmeskedem; szólt Zoltán daczosan.

— Nem, csak azért sem, tevé hozzá a bohó kis Emilke. És én Miczikét sem fogom szeretni; legalább úgy nem, mint a kis kutyácskám.

Emilke ezzel kisántikált a szobából. Dezső, amint utána nézett, újra megsajnálta a szegény nyomorék fiucskát, ki oly kinosan bicegett mankóin.

— Mondd csak, Zoltán, ez a szegény Emilke mindig sánta volt? Már úgy született?

— Oh dehogy! Nem igen régen még csak úgy járt-kelt, szaladgált, mint akármelyikünk, de egyszer aztán nagy szerencsétlenség érte.

— Micsoda?

— Leesett a lóról. Az kint volt falun. Van egy kis falusi jószágunk, alig egy órányira innen. Míg jó mamám élt, addig mi ott kint laktunk s atyánk reggel bekocsizott a városba, este meg kijött. Oh, akkor még nagyon boldogok voltunk, ott tehattunk, a mit akartunk, nem kintoztak leczkékkel; de mikor a néni hozzánk jött, akkor aztán vége lett, be is kellett jönnünk lakni a városba.

— Jól van, jól. De hát azt mondd el, mi történt Emilkével?

— Igaz... hát Emilke nagyon szerette a lovakat s az volt legfőbb öröme. Ha a kocsis felültette a ló hátára és egy kicsit meglövegoltatta. A néni ezt nem akarta engedni, a kocsisnak meg is tiltotta, hogy Emilkét a lóra emelje. De a kocsis szeretett ám minket és mikor a néni nem látta, csak azért is meglövegoltatta Emilkét. Egyszer épen fölöttette Emilkét a lóra, mikor egy ökrös-szekér ment el az udvarunk mellett; a béres rettentően pattogott hosszú ostorával, a mi lovunk megijedt, kiragadta magát a kocsis kezéből és vadul futni kezdett. Emilke egy-két perczig a ló sörényébe kapaszkodva tartotta fenn magát, de csakhamar lebukott a ló alá, mely rá is taposott. Ájultan hozták be szegénykét, aztán nagyon sokáig feküdt, azt hittük, bele is hal. Az orvos azt mondta, hogy csontja tört... És mikor végre fölkelhetett az ágyból, nem birt többé lábaira állani, csak mankó segítségével. Ugy-é, ez borzasztó?

— Valóban, ez szomorú. De hátha még jobban lesz? A faluban, a hol mi lakunk, szintén volt egy ember, a kinek csontja tört. Fölhozták ide Budapestre, és ott egy

hires orv
ténhetné

Zol

olyan mo

is megije

—

—

gyógyulb

—

oly kétsé

—

Mert az

ják soha

ő miatta

—

Dezső, sz

hiszem.

—

tudom. E

hallottam

tén erről

jobb nem

megpróbá

— D

gonoszság

— U

én hiszem

gyítani; r

embert, a

Hanem p

hát nem t

— O

De hát éd

— Ó

doljon; rá

hagy, a m

neki erről,

zam olyasi

hires orvos kigyógyította. Hát mért ne történhetnék ez a mi kedves Emilkénkkel is?

Zoltán nem felelt, hanem e helyett olyan mord képet csinált, hogy még Dezső is megijedt tőle.

— No, mi a bajod? Mire gondolsz?

— Arra, hogy szegény Emilke meggyógyulhatna.

— De hiszen ezért csak nem kell oly kétségbeesett képet csinálnod?

— Épen ezért kell elszorodnom. Mert az én kedves testvérkémet nem fogják soha meggyógyítani, a néni nem akarja, ő miatta marad nyomorék.

— Ugyan már mit beszélsz! szólt Dezső, szinte megborzadva. Ezt már nem hiszem.

— Ne hidd, ha nem tetszik, de én tudom. Egyszer a szomszéd szobából meghallottam, mikor egy jó ismerősünk szintén erről beszélt s a néni azt felelte, hogy jobb nem is beszélni róla, nem is fogják megpróbálni.

— De hiszen ez borzasztó! Ez nagy gonoszság!

— Ugy-e? Már pedig úgy van. Pedig én hiszem, hogy Emilkét meg lehetne gyógyítani; magad is mondtad, hogy ismertél embert, a ki ilyen bajból meggyógyult. Hanem persze, a néni nem szeret minket, hát nem törődik vele.

— Oh, ez már csakugyan szörnyű! De hát édes atyátok?

— Ő nem ér rá, hogy effélével gondoljon; rábizza a néniére, s mindent jóváhagy, a mit a néni tesz. Egyszer szoltam neki erről, de azt felelte, hogy ne avatkozzam olyasmibe, a mihez nem értek. Min-

dig csak azt mondja, fogadjunk szót Klára néninek.

Nem beszélhettek tovább, mert épen belépett a néni és intette őket föladványaik végzésére. Ezuttal azonban Dezső is csak úgy immel-ámmal fogott hozzá, egészen tele volt a feje a kis Emilke szerencsétlen sorsával. Most már nem csodálta, hogy Zoltán annyira gyűlöli a nénit, hiszen az csakugyan példátlan szivtelenség, hogy azt a szegény szép kis fiúcskát nem akarja megmenteni a nyomorúságából. Most Dezső már maga is nagy haragot érzett szívében, még pedig, meg volt róla győződve, nemes és igazságos haragot. Eddig maga sem igen tudta, mért állt Zoltán és Emilke pártjára, sőt néha még a lelkiismeret is bántotta, mert olyanformát gondolt, hogy kis rokonai ellenszenve a néni iránt csak onnan ered, hogy rendre, szorgalomra kényszeríti őket. De most már örült, hogy mindjárt kis rokonai mellé pártolt és összeesküdött velök a kegyetlen néni ellen. Ezentul csak még szorosabban fog velök tartani.

De hát ez végre is mit használ szegény Emilkének? Az volna a fő, hogy a sánta fiúcska meggyógyuljon. Ezen törte a fejét Dezső folytonosan. Ha atyja, az ő kedves jó atyja közel volna, az bizonyosan segítene. De ha most nincs itt, hazatér nemsokára, akkor majd megkéri, hogy könyörüljön Emilkén.

Ez a gondolat kissé megnyugtatta Dezsőt. Sietett ezzel vigasztalni Zoltánt is, ki azonban komoran rázta a fejét.

— Nem úgy van az, Emilke bajánál nem lehet sokáig halogatni a gyógyítást. Hallottam én azt, hogy az ilyen bajt

hosszabb ideig elhanyagolják, épenséggel nem lehet rajta segíteni. Talán már most is késő, de még meg lehetne próbálni, még nem olyan nagy ideje, hogy a baj történt. De hónapokmultával bizonyosan késő lesz.

Ez a beszéd roppantul megijesztette Dezsőt. Nem értett ugyan belőle semmit, és meg is mondta, hogy az efféle orvosi dolgokról még csak sejtelve sincs; de úgy látta, hogy Zoltán annál jobban érti s annyi bizonyos, hogy Emilken rögtön kellene segíteni.

— De hát mit tegyünk? szólt egészen elszomorodva.

— Nem tehetünk semmit.

— De igen! Tudod mit? Majd beszélek én valamelyik híres orvossal.

— Van pénzed? Mert pénz nélkül nem lehet ám a híres orvosoktól tanácsot kérni.

— Van három vagy négy forintom, a mit apácskámtól kaptam... és a néni-nél van még több zsebpénzem is.

— Igen ám, csak hogy azt nem adja ki neked egyszerre.

— Egy részét már most is elkérhetem, aztán nem költöm el, hát így mégis lesz egy pár forintunk.

— Nekem is van két szép ezüst forintosom; szólt Zoltán. Csak hogy ezt a dolgot titokban kellene valahogy megcsinálnunk, már pedig az nem lehet.

— De hogy nem, csak egy kicsit törni kell rajta a fejünket. Oh, én ezt nem hagyom abba, ne félj. Szegény kedves kis Emilke! Most már egy csöppet sem esodálkozom, hogy annyira nem szeretitek azt a Klára nénit, a ki még csak meg sem akarja próbálni, hogy a szegény

fiúskán segítsen. Ez rettentő gonoszság, ez szinte hihetetlen.

Az bizony hihetetlen volt. Dezsőnek csak épen az jutott eszébe, hogy ha olyan hihetetlen ez a dolog, hát akkor talán egy kicsit utána kellene járni, legalább megkérdezni, hogy is van hát igazán? De hát Zoltán megmondta, hogy áll a dolog; már pedig Dezső szavát adta, hogy kis rokonainak a pártján lesz. Az pedig nem lehet, hogy ne higgye el, a mit az ő szövetségese beszél; bizonyosan minden úgy van, a hogy Zoltán mondta. Ezért, habár hihetetlennek találta, végre mégis elhitte.

E naptól fogva nem is volt Dezsőnek és Zoltánnak más gondolata, mint az, mikép hajtsák végre titkos nagy tervöket, Emilke meggyógyítását. Dezső nemes, szép feladatnak találta ezt s atyjától hallotta, hogy ha jót tehet, nem szabad visszariadnia a nehézségektől; el volt tehát tökélve, hogy bármi módon, de végrehajtja tervét. Zoltán meg már a néni elleni dacból is rajta volt, hogy nagyszerű tervök sikerüljön.

— Megmutatjuk neki, hogy hiába üldöz minket, szegény gyermekeket, mondá egyszer. Tudom, ha az ő kis leánya volna olyan szerencsétlen, mint Emilke, akkor másképp beszélne. Miczikét persze szereti.

— No hiszen a kedves kicsikét mi is szeretjük; tudod, hogy ő nem oka semminek; — felelt Dezső.

— Nem is mondom... magam is szeretem... ámbár szinte sajnálom, hogy szeretem, de már nem tehetek róla. Te vettél rá.

— Azt nem is sajnálom.

Sza
ték, esa
piczikéve
látta; m
Zoltán a

még vala
a kicsiké

Ezé
nem gon
belől jog
tán eddig
szereti a
hányszor
a gyerme
nem akar
kélte, h
játszik v
biztatta.

— M
bak vag
Miczikéj
Emilkenk
mi magu
zünk már

— M
többet kiv

— C
Aztán ma
több kell,
hazajön. M

— M

nunk, mik
hívjuk az
Klára néni
az orvos
csegi, mer
fontos dol

— P

Szabad idejökben, ha szerét teheték, csakugyan eljátszogattak a kedves piczikével, de csak mikor Klára néni nem látta; mert a néni nem engedte, hogy Zoltán a kezébe vegye Miczikét.

— A milyen gonosz és együgyű fiu, még valami szerencsétlenségbe dönthetné a kicsikét; mondá a néni.

Ezért Zoltán még inkább duzzogott, nem gondolva arra, hogy a néninek körülbelől joga volt effélel gondolni, mert Zoltán eddig egy csöppet sem mutatta, hogy szereti a kedves kis leánykát, sőt akárhányszor megcsipte, ijesztgette, úgy hogy a gyermek sirva fakadt. De mert a néni nem akarta, hát Zoltán csak azért is eltökélte, hogy szeretni fogja Miczikét és játszik vele, amikor csak teheti. Dezső biztatta.

— Megmutatjuk neki, hogy mi jobbak vagyunk. Mi szeretjük az ő kis Miczikéjét, ámbár ő nem szereti a mi kis Emilkénket. De az se baj. Majd segítünk mi magunk is az Emilke sorsán. Pénzünk már van.

— De hátha nem lesz elég? Ha többet kíván az orvos?

— Oh, egy látogatásért elég lesz. Aztán majd megmondom neki, hogy ha több kell, majd apácskám megfizeti, mire hazajön. Megteszi az én kedvemért, tudom.

— Most már azt kellene kitalálnunk, mikép fogjunk a dologhoz? Ha ide hívjuk az orvost, kénytelen találkozni Klára nénivel; ha pedig Emilkét viszzük az orvoshoz, a kis fiu bizonyosan kifelegi, mert még ő azt nem érti, milyen fontos dolog az.

— Persze, persze; de hát majd csak

kitaláljuk a módját. Legelőször is meg kell tudnunk, mikor megy a néni valahova hosszabb látogatóba; olyan időre hívjuk el majd az orvost.

— De el fog-e jönni? Tudod-e Dezső, én nem igen mernék egy olyan híres orvossal szóba állani.

— Ne félj semmit, merek én. Magamra vállalom az egészet, úgy is mindig ez jár a fejemben, még álmomban is. Már láttam Emilkét, a mint egészen épkézláb szaladgált, fára mászott s reggel, mikor fölébredtem, szinte sirni szerettem volna, hogy csak álom volt.

— De ha sikerül a tervünk, akkor valóság lesz nem sokára és akkor majd büszkén mondhatjuk, hogy mi mentettük meg a kedves kis Emilkét.

Ez a szép kilátás egészen vidámmá tette őket és nem is volt semmi kétségök benne, hogy minden úgy fog történni, a mint kitervezték. Az első baj azonban az volt, hogyan jussanak ki a házból az orvos keresésére? Dezső idegen volt ebben a nagy városban, maga Zoltán sem igen ismerte jól azt a sok utcát, melyen át néha egyik másik ismerőshöz mentek, mert ő sem rég óta lakott Budapesten. Ép ezért a gondos néni nem is engedte meg, hogy kíséret nélkül hosszabb utra induljanak. Már pedig ha valaki megy velök, akkor nem tehetnek titkos látogatást.

Ekkép már a legislegelső lépés is nehéz volt; Dezső azonban nem ijedt meg s el volt szánva, hogy kiles valami jó alkalmat. És erre nem is kellett sokáig várni, mert még javában tanakodtak Zoltánnal, mikor beszólt a néni:

— Dezsőkém, jőjj csak ide, látogatód érkezett.

A látogató Józsi bácsi volt, Dezső atyjának régi jó barátja, ki falun is többször meglátogatta őket. Megörültek tehát egymásnak s miután jó ideig elcsevegtek, Józsi bácsi így szólt:

— Atyád megígérte nekem, hogy néha egy-egy fél napra magamhoz hívhatlak. Ha a kedves nénike megengedné, szeretném, ha holnap délután meglátogatnál.

— Bizonyynyal elmehet, szólt Klára néni nyájasan. Délig kissé szorgalmasabb lesz, elvégzi feladványait, s ebéd után mindjárt indulhat.

— Nagyon jó lesz. Tehát elvárak, kedves fiam.

Dezső is örömmel ígérte meg a látogatást, annál

nagyobb örömmel, mert mindjárt az jutott eszébe, hogy ez a látogatás nagyon kedvez titkos tervének. Egész délután szabad lesz, elmehet a híres orvoshoz. Eleinte arra gondolt, hogy beavatja a titokba Józsi bácsit, ő sokat segíthetne; de hátha nem akarná segíteni? Akkor csak még nagyobb baj volna, mert azok a felnőtt em-

berek mindig egymásnak adnak igazat a gyermekek ellen. Jó lesz előbb ügyesen kipuhatolni Józsi bácsitól, hogy és mikép gondolkozik. Ha nem akar segíteni, hát az sem baj.

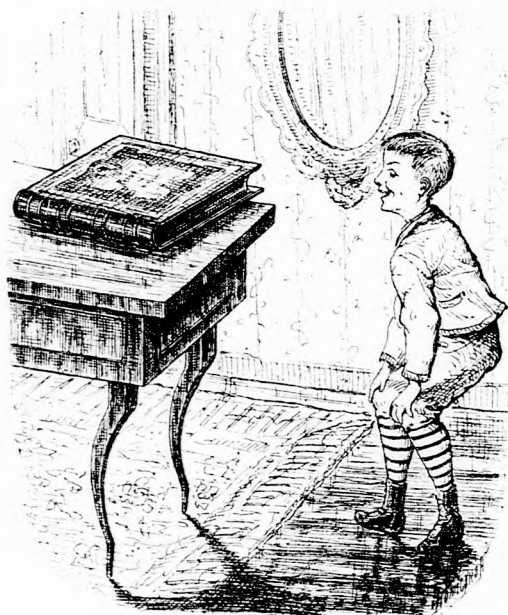
— Ugy sem számítottam rá, elme-
gyek magam az orvoshoz.

Ekkor azonban megint egy kis bök-

kenő jutott eszébe. Mindig gondolkodott, beszélt a híres orvorról, a kinek tanácsát fogja kérdezni Emilke bajáról, de most, hogy már közeledett a terv megvalósításához, azt is jó lett volna tudni, kihez is akar hát tulajdonképen menni? Eddig csak ugy általánosságban gondolta, hogy ilyen nagy városban bizonyosan sok jeles, híres orvos van; ismerni azonban egyetsem ismert, még nevé-

ről sem. Már most hova menjen? Pedig jeles orvoshoz kell menni, mert akárki nem tud ám olyan nagy betegséget meggyógyítani, minő az Emilkéé. Ott-hon persze könnyen boldogulnak, ott mindenki ismeri a jó öreg doktor bácsit, a ki a szomszéd faluban lakik. De hát itt nem ugy van ám a dolog. Legelőször is

AZ ÖRÖM IS BAJJAL JÁR.

1. Névnepomra mit kaptam, mit?
Aranydiszes nagy »Petőfit«!

a nevét kellene tudni valamelyik jó orvosnak, aztán meg a lakását is.

Ezen úgy eltöprengett, hogy jó ideig nem is hallotta, amit Józsi bácsi tovább beszélt a nénivel. Csak arra lett figyelmes, mikor valami nagy betegségről, aztán egy jeles orvosról beszéltek. Józsi bácsi a nevén nevezte az orvost és így szólt:

— Valóban, ha ő sem tudott segíteni, akkor nem sok remény lehet. Kítettő orvos. De keresik is ám, hívják annyi felé, hogy nem győzi.

— Azt hallom, mondá Klára néni, hogy gondos ember, igen szép háza is van a Dunaparton.

— Van bizony. A legszebb házak egyike.

Dezső ekkor egy kis furfangra gondolt. Hiszen csupa szerencse éri, most már meg kell ragadni; — Józsi bácsi elhívja magához, szabad délutánja lesz, most megmondták neki, ki a leghíresebb orvos, már azt is tudja, hogy a Dunaparton a saját házában lakik; most még csak azt kellene tudni, melyik ház az. Egészen ártatlan képpel, mintha nem igen érdekelné a dolog, kérdé tehát:

— Kedves Józsi bácsi, de hát aztán hogy találják meg az emberek ezt a híres orvost, ha szükségük van rá? Hiszen itt Budapesten annyi a nagy ház!

— Oh te kis ügyetlen, felelt Józsi bácsi nevetve. Hiszen minden háznak van száma. Azé az orvosé a 120-dik számu. Onnan tudom, mert szomszédom.

Dezső majd nagyot ugrott örömeiben. Most már nem lehet kétség, hogy valami jó szellem támogatja tervét, olyan pompásan megy minden. Okvetetlenül jól fog sikerülni s büszke lesz rá egész életében.

Józsi bácsi elbucszott, Dezső pedig szaladt Zoltánhoz, hogy tudassa vele a jó ujságot. Minden rendben van, holnap kezdődik a kedves kis Emilke megmentése. Zoltán pedig még

megtoldotta a jó hirt: ő megtudta azt, hogy Klára néni holnapután délután nem lesz itthon, megvan híva egy ismerős családhoz ozsonnára, akkor tehát bátran eljöhet az orvos, hogy megvizsgálja Emilket.

(Folytatása következik.)

2. Neki ülök, úgy forgatom —
De nem soká bírja karom.

MESE BÁCSI TÖRTÉNETE.

— Francia elbeszélés. —
(Vége.)

MESÉLJE el azt is, sürgették erre nagy hévvel a gyermekek.

Mesebácsi, ki soha sem kérette magát sokáig, így kezdé:

— A hajón a grófnak kedvence voltam, de Tamás is szeretett. Ezek nem türték, hogy valaki bántson. Szerettek főképen azért, mert nem voltam gyáva. Sokszor másztam én fel otthon a magas fákra, hogy ne lett volna hát bátorságom az árbocra is felkúszni? Első utam hosszú volt, öt hónapig úsztunk a tengeren és bőven volt alkalmam megismerni a tengerész-életet.

A mint végre hazaértünk, azt a hirt kaptuk, hogy San-Domingo szigetén a négerék föllázdak. A szigetet majd megkereshetitek a térképen. Az én grófomnak nagy birtoka volt ezen a szigeten és míg mi távol jártunk, a grófné és kis leánya oda utaztak. Nagy volt e hírekre a gróf ijedelmé és ugyancsak kedvére történt, mikor a kormánytól rendeletet kapott, hogy hajójával a szigethez siessen.

Ismét tengerre szálltunk tehát s eljutottunk a szigetre. A hírek, melyeket a gróf itt kapott, megnyugtatóbbak voltak, az ő birtokát a lázadó négerék még nem támadták meg. De már nagy veszély volt ott is, mert a lázadók közel jártak s majdnem az egész környéket elpusztították. A gróf, mint parancsnok, a hajón tartott

maradni, de kiválasztotta tengerészei közül a legderekabbakat és elküldé birtokára, hogy neki a grófnéról biztos tudósítást hozzanak. Nekem is megengedte, hogy velök menjek.

A birtok néhány mérföldnyire feküdt a kikötőtől, utunk égető homokföldeken vezetett; csak a gróf és grófné iránti szeretetünk őszintesége tette elviselhetővé a nagy fáradságot. Fa az egész tájon nem

volt, itt-ott lézengett egy-egy bokor, melynek csekély árnyéka is örömet szerez a nagy hőség által kinzott utasnak. Egész napi fáradságos ut után végre célhoz jutottunk. A terjedelmes puszta közepén szép házat pillantottunk meg; gyanítottuk, hogy ez a grófné háza, egyenesen oda siettünk. Csakugyan az ő kastélya volt.

3. Ülbe vegyem hát? — ezt kértem . . .
De hamar megúnja térdem.

A házb
gani kez
jött a há

—
hogy ide
nem tu
a lázad
háza ma

félelem
A mi
megpil
nyájasan

— Te i
Barnabá
szik, ho
denütt o
lenni, a
leányoma
delmezni.

A jó g
vezetett
szobába
látott m
Amint ép
mást ren
öreg nége
jött be.

— M
Czéri? ké
a grófné,
ván, hogy

— A
a kisasszo
ban dolgo
látták, a

Czér
lédje volt
Thizbe el
a kis Évát

A házbeliék jöttünkre örömben ujjongani kezdtek s a grófné, hallván a zajt, ki-jött a házból. Ő is nagyon megörült.

— Hála Istennek, jó Tamás, csak-hogy ide küldte önöket a gróf, mondá. Már nem tudtam, mit tegyek. Ha elmegegyek, a lázadó négerök bizonyosan elpusztítják házamat, de itt sem maradhattam volna félelem nélkül.

A mint engem megpillantott, nyájasan szolt:

— Te is itt vagy, Barnabás? Lát-szik, hogy mindenütt ott akarsz lenni, a hol kis leányomat kell védelmezni.

A jó grófné bevezetett minket szobáiba és jól el-látott mindennel. Amint épen egyet-mást rendelt, egy öreg néger asszony jött be.

— Mi a baj Czéri? kérdé félve a grófné, gyanítván, hogy baj van.

— Az a baj, felelé Czéri remegve, hogy a kisasszonyt nem találjuk. A czukorgyár-ban dolgozó négerök azt mondják, hogy látták, a mint Thizbe vitte a hegyek felé.

Czéri a grófné egyik leghivebb cse-lédje volt, már kis korában szolgálta. Thizbe ellenben, a fiatal négerleány, csak a kis Évát szolgálta. Thizbe testvére már

néhány nappal előbb szökött el a czukor-gyárból, világos volt tehát, hogy ha Thizbe elment, a leányt is magával vitte. A he-gyek közt volt a néger lázadók egyik ta-nyája, oda szöktek azok, kik az urak szol-gálatából menekülni akartak.

A grófné ijedtében elájult. Mikor magához tért, három lovast rendelt Éva

fölkeresésére, de a lovasok két óra mulva eredmény-telenül jöttek visz-sza és csak azt mondták, hogy egy hegy aljában Éva kis lábainak nyo-mát látták.

Tamás erre in-tézkedni kezdett, s így szolt embe-reihez:

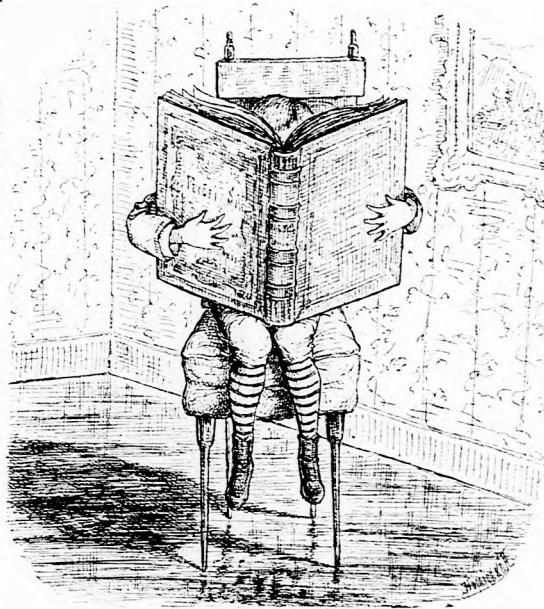
— Ugyan fiúk, hát mi összetett kezekkel nézzük, hogy itt mi törté-nik? A ki szereti a mi jó parancs-nokunkat és a grófnét, az velem jön, hogy meg-mentsük leányu-

kat és elfogjuk a gonosz néger nőt.

— Én is elmehetek, ugy-e? szoltam én.

— Fiatal vagy ugyan, felelt Tamás, de jöhetsz, majd én védeni foglak, ha valami bajod lenne.

Az éj beállt, mire elindultunk. Az éjek ezen a vidéken világosabbak, mint

4. *Ah, a módját most megleltem
Térdemig kell fölemelnem!*

a mikor nálunk a hold világít; mindent jól láthattunk. A czukorgyár vezetője egy völgyhöz vezetett minket, hol, úgy hitte, Thizbe a többi négerrel rejtőzik. Az ut nagyon fáradságos volt. Oly hegyes sziklákon kellett keresztül kapaszkodnunk, hogy még a cipőtalpon keresztül is majd összevérezte a lábunkat. A mint fölértünk egy sziklára, mely alatt mély völgy nyílt, Tamás csöndet parancsolt, felhágott egy sziklacsucra, lenézett és láthatólag elrémült. Én, mint afféle fiatal ficzkó, utána másztam. Megszorította kezemet, mintha mondani akarta volna, hogy hallgatnom kell. Azután fölemelvén ujját, a völgybe mutatott.

Nagy lánggal lobogó tűz égett a völgyben, körülötte mintegy husz néger asszony volt letelepedve s egyikök az ölében sápadt gyermeket tartott — ez Éva volt. Egy magas termetű néger boszszusan, indulatosan beszélt. Kézmozdulataiból ítélve, a gyerekről volt szó. Megérthettük, hogy a leányka helyzete veszedelmes. Lassan visszakúsztunk társainkhoz s Tamás így szólt hozzájuk:

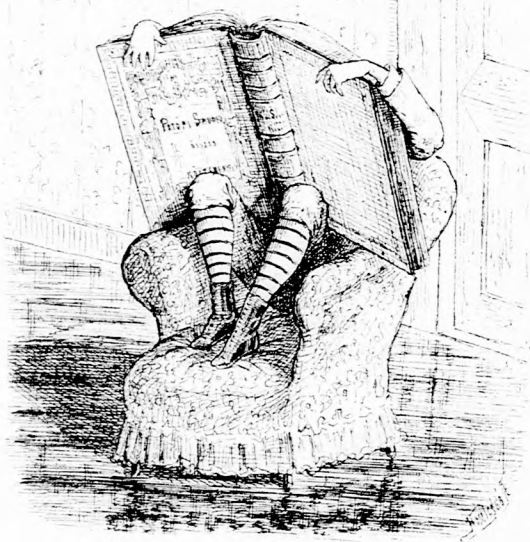
— Fiuk, az a tervem, hogy egy pár

golyót röpítsünk a négerek közé, nem valósulhat — köztük van a kis Éva is. Hanem két részre oszlunk és úgy lepjük meg őket.

Engedelmeskedtünk. A két kis sereg minden lehető elővigyázattal ereszkedett le a hegyen. Én a Tamás csapatával tartottam. Utunkban egy kis gyalogutat vet-

tem észre, mely oly szűk volt, hogy alig lehetett rajta végig menni. Az jutott eszembe, hogy erre fognak a négerek menekülni akarni, ha észreveszik, hogy fel vannak fedezve. Ráléptem az ösvényre körülbelül nagyobb felét tettem meg az utnak, midőn lábam megcsúszott s egy kő legurult, és lent épen a tűz legközepébe esett, ezer szikrát vetvén ki belőle. A négerek mind felugrottak s mig ők azon ta-

nakodtak, honnan jött a kő, társaim két oldalról már megtámadták őket. A négerrek vezére löni akart, de Tamás egy kardvágással leterítette. Én ezalatt nagy félelmet álltam ki ott a gyalog-uton, Thizbét azonban mindig figyelemmel kísértem. Az első zaj hallatára Thizbe a szűk ut felé sietett, balkezében tartva Évát, jobbával

5. *Keskeny széken mit emeljem?
Zsöllyeszékben több a helyem.*

pedig
En j
tartv
lemb
mag
vén
dobr
észre
a ki
gonc
egy
hátr
ségb
táss
szikl
holt
Éva
men
É
mag
Tam
mor
sem
Lek
hát,
renc
neki
gyil
zül
oda
nyá
nég
ölve
mit
felin
és
kéts
fian

pedig kapaszkodni igyekeztél az uton. Én jobb kezemben tengerész-szuronyomat tartva, bal kezemmel, amint Thizbe közelembé ért, úgy ragadtam meg, hogy Évát magam felé irányozzam. Thizbe fogva érezvén magát, vad kegyetlenséggel le akarta dobni a kis leányt a mélységbe, de én ezt észrevettem, villámgyorsan magragadtam a kis Évát s a gonosz néger nő, egyensúly vesztve, hátra bukott. Kétségbeesett sikoltással zuhant le a szikláról s lent holtan terült el. Éva meg volt mentve.

Észrevettem a magasból, hogy Tamás igen szomorú, mert seholy sem találta Évát. Lekiáltottam tehát, hogy Éva szerencsésen megmentekült a vadak gyilkos körmei között. Kiáltásomra oda jöttek mindnyájan s miután a négerök részint elfutottak, részint le voltak ölve, többé nem kellett tartanunk semmitől.

— Rajta, fiuk, szólott meghatottan felindulva Tamás, siessünk a kastélyhoz és adjuk vissza életét a jó anyának, ki kétségbeesve várja leányát. Veled, kedves fiam, meg vagyok elégedve, igaza volt a

grófnak mikor azt mondta, hogy ember válik belőled.

Hajnalban érkeztünk vissza a kastélyhoz. A jó grófné öröme leírhatatlan volt, de felszámíthatatlan volt az a sok kedvezés is, melyben én, a kis tengerész, a grófnétől részesültem.

Három nap múlva megérkezett a gróf erős fegyveres csapatával, melyet azért hozott, hogy a grófnét és leányát San-Domingo városába vezethesse. A mint meghallotta, ki mentette meg leányát, hozzám jött, megcsókolta homlokomat és röviden így szólt:

— Barnabás, megmentetted leányomat, ezt nem fogom soha elfelejteni. Gondoskodni fogok rólad egész életedre, de mert szükséges, hogy mindenki hasznos ember le-

gyen, tengerészt neveled belőled, csak hogy mellettem maradsz. Ugy foglak ezentúl tekinteni, mintha családom tagja volnál.

A grófné szemeiből sűrű könnyek hullottak, hozzám jött, selyemszalagot kötött a nyakamba, arra a melltűt ráakasztotta és így szólt:

— Megmentetted Évámát és azelőtt

6. *Igy se boldogulok véle —
Le hát a lábam elébe!*

a képét. Viseld tehát e képet. Ha valamikor szükséged lesz segélyemre, mutasd meg e képet, hogy emlékeztess, mivel tartozom.

— — Eddig volt az öreg Barnabás elbeszélése.

— És még mindig megvan az arczkép? kiálták Mese bácsi hallgatói.

— Hogyne? Az efféléitől nem szokás ám megválni, felelé az öreg, miközben előmutatta a szép gyémántos melltűt a kis leány arczképével.

Miután a gyermekek azt sorban megnézték, Gábor kérdé:

— És mi lett a grófból és grófnéből?

— Azok rég meghaltak, mondá a jó öreg, könyccseppet törölvén ki szeméből. Hagytak azonban részemre annyi pénzt, hogy megvásárolhattam szülőim házáat és itt most nyugodtan élhetek.

— És a kis Évából mi lett?

— Oh, az ma már szintén öreg aszszonyság, csak vagy hat évvel fiatalabb mint az öreg Mese bácsi — felelé az öreg elbeszélő. Az az uri hölgy, a ki két héttel ezelőtt szép kocsiiban erre jött, ő volt.

— Barnabás bácsi, kérdezé még Gábor, miért nem lett magából is nagy tengerész tiszt?

— Azért kedvesem, mert a kis parasztnak nagyon kemény volt ahhoz a feje, hogy olvasni és írni tanuljon. Mi tagadás, ez nem volt kedvemre, meg is bántam, mikor már késő volt. Iparkodjatok

azért ti mindnyájan, legyetek szorgalmasak, mert csak úgy boldogulhattok az életben!

EGY JÓ KIS MADÁR TÖRTÉNETE.

— Beszélyke. —

JSMEREK egy nagyon kedves, jó kis madárkát, egy olyan jó madárkát, hogy okvetetlenül el kell mondanom a históriáját.

Legelőször is azt kell megmondanom, hogy ez a kis madárka gyönyörű kis kanári volt és kalitkában

született. Nagyon boldogan élt a kényelmes puha fészekben és esze ágába sem jutott, hogy itt voltaképen fogságban él; ez pedig mért nem jutott eszébe, mert soha nem is látott szabadon röpkedő madarat, azután meg ha látott volna, még olyan gyöngé és kicsike volt, hogy röpülni ugysem tudott volna. De hát, mint mon-

7. *Tán így jobb lesz. Próbálgassuk,
Guggon ülve olvasgassuk!*

dom, nem is gondolt ő erre, teljesen boldog volt; az öreg kanári-pár egymással versenyzett, hogy melyikük kényeztesse jobban. Lassankint, a mint növekedett és erősödött, ki mert állani a fészek szélére, azután a kalitka pálczikáira is leugrott s nagy öröme és gyönyörúsége telt benne, mikor így kedvére szökdécselhetett. Reggeltől estig izgett-mozgott és csirpegett, a maga madárnyelvén azt mondogatván:

— Jaj de szép és kedves ez az én lakásom! Olyan puha és kényelmes a fészke! Milyen boldog vagyok!

De hát a boldogság, sajnos, ritkán tart sokáig. Egy napon a kis kanári éhesen nyújtogatta a csőröcskáját, hogy az öregek ennielót tegyenek belé, de a kanári-papa így szólt:

— Már abból többé semmi sem lesz, kedves fiam. Ideje, hogy a magad erejéből meg tudj élni. Ott a kendermag, egyél.

No, ez végre is nem volt valami nagy szerencsétlenség. A kis kanári már csakugyan elég idős volt arra, hogy maga egyék, csőre már eléggé megkeményedett, hogy össze bírja harapni a kendermagot.

Eleinte, de csak egy-két napig, kissé keménynek találta ugyan a kendermagot, de aztán hozzászokott és még örült neki, hogy megtanult maga enni, mert most már akkor és annyit evett, a mikor és a mennyit akart, nem kellett várni, míg az öregek tesznek ételt a szájába.

De alighogy ezzel megbarátkozott, egy napon a kanári-mama így szólt hozzá:

— Kedves fiacskám, a te számmodra nincs többé hely a fészekben. Bármennyire sajnálom, de el kell válnunk, mert új tojászkákat rakok a fészekbe, új kicsinyeket fogok kiköltetni és veled többé nem foglalkozhatom. A kicsinyekre nem is lesz jó, ha ilyen nyugtalan siheder van közelökben, mint te. Neked tehát el kell innen költözned.

És szeliden ugyan, de bizony azért kegyelem nélkül kiadta az útját a fészekből, melyben addig olyan boldogan, elégedetten édegélt.

A kanári-papa pedig így szólt hozzá:

— No csak azért ne busulj olyan nagyon, kedves fiam. Majd meglátod, boldogulsz te már nélkülünk is, elég nagy vagy.

8. *No, négykézláb! Így lesz jobban; Jaj, a hátam beleroppan!*

Hát ez már bizony szomorú állapot volt, a kis kanári el is busulta magát nagyon. Vége van tehát annak a boldog, vidám életnek, az öregek többé nem adnak neki helyet a kedves, puha fészekben, most már terhőkre van, jobb szeretnék, ha ott sem volna a kalitkában. Oh, hiszen ha ez nincs kedvőkre, ő nem akar nekik alkalmatlankodni, elmenne, de hogyan? Lábacskái, csőrök-kéje, nem elég erős arra, hogy kitörje a kalitka rostélyát, az ajtócskát pedig urnőjök mindig gondosan csukva tartja, lehetetlen kimenni a kalitkából.

Valahányszor urnőjök, egy kedves fiatal leányka, odalépett a kalitkához és beszélgetett hozzájuk, adott neki enni, inni valót, a kis kanári busan tekingtetett rá és szomorúan csirpegett, azt mondva:

— Kedves jó urnőm, vígy ki engem innen, terhére vagyok szüleimnek.

De hát a leányka nem értette a madárnyelvet, nem értette meg a kis madár panaszát és együtt hagyta továbbra is az öregekkel. Ezeknek pedig most már

nagyon alkalmatlan volt a föleseperedett fiók; mert a fészekben már két friss tojáska volt; mindig félniök kellett, hogy az efféle fiatal szeleburdi valami bajt csinál. Boszankodtak is, hogy urnőjök nem érti meg kivánságukat s egyszer az öreg kanári-papa haragosan megtépázta a fiált, mikor ez a fészekhez közeledett.

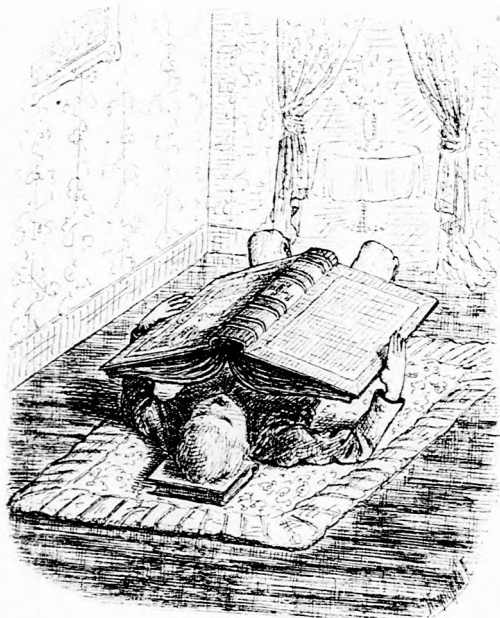
Épen akkor pedig ott volt a leányka és látta, mi történik.

— Oh ti kis gonoszok, hát nem tudtok többé megfézni? No jó, hát a fiált külön kalitkába teszem.

Ki is vette mindjárt és egy másik kalitkába tette. Tágas kalitka volt, kedvére ugrálhatott, röpködhetett benne, maga volt az ur, de mégsem érezte magát olyan boldognak, mint a hajdani kedves kis kalitkában. Olyan

szomorú volt az élete, mikor ilyen egyedül kellett lennie!

Magánya azonban nem tartott sokáig. Alig pár hét múlva a leányka kinyitotta a kalitka ajtaját és a kis fészekbe három piczike kis kanárit tett be, a mi madárkánk testvérkéit. Szerencsétlenség történt, az öreg madarakat, a mint egyszer a

9. Kitaláltam: hanyatt fekszem —
S aztán megint elől kezdem.

nyitva hagyta körmeibe ka és megölte. Alig tollasod nem tudott

— Be

Hátha fölne

És az ö

lan e bizal szomorú vol segítség nélk akkor nagy lenek tehát kék, a kiknel hogy föl ser got, de oda ételital van.

— Ne

rólatok, szól

És e n

gondja, min Nem csekély éhes kicsike testvérke alig tátott csőrük az első már kánknak alig rosan maga nem fáradt mindahárma fészekből.

Mikor é kát és hallo befejezte kis gondolhatott vigan csattog Vidám, dálom, mer kötelességét,

nyitva hagyott ajtócskán kiröppentek, körmeibe kaparította a kegyetlen macska és megölte. A három kicsike pedig még alig tollasodott, sem enni, sem mozogni nem tudott s a leányka így szólt:

— Beteszem őket a testvérökhöz. Hátha fölneveli őket.

És az öreg testvér nem volt méltatlan e bizalomra. Emlékezett arra, mily szomorú volt, mikor neki először kellett segítség nélkül enni, mozogni, pedig ő már akkor nagyocská volt. Milyen szerencsétlenek tehát most ezek a tehetetlen kicsikék, a kiknek még olyan gyöngye a csőrük, hogy föl sem tudják törni a kendermagot, de oda sem tudnak menni, a hol az ételital van.

— Ne féljete, gondoskodom én rólatok, szólt a jó testvér.

És e naptól fogva nem volt más gondja, mint hogy jól tartsa a kicsikéket. Nem csekély gond volt ez, mert a három éhes kicsike örökké enni kívánt, a jó testvérke alig győzte az eleséget hordani tátott csőrükbe s mire az utolsó jól lakott, az első már újra kért, úgy hogy madárkánknak alig maradt ideje, hogy hamarosan maga is egyék valamit. De azért nem fáradt belé és szépen fölnevelte mindahármat, míg végre kiröppentek a fészekből.

Mikor én láttam e kedves jó madárkát és hallottam történetét, akkor már befejezte kis testvérei nevelését s magára gondolhatott újra: énekelni tanult és oly vigan csattogott, hogy öröm volt hallani.

Vidám, boldog volt, ezt nem is csodálom, mert a ki teljesítette nemes kötelességét, az mindig boldog és elége-

dett. Ha az emberek közt is a nagyobb testvérek követik kis öcsseik és hugocskáik iránt a jó madárka példáját, az ő szívök is olyan vidám dalt fog zengeni, mely fölé a jó kis madárka boldog csattogásával.

K O C Z K A V Á R.

(Képpel a czimlapon.)

*KÉSZEN van a kockavárral László,
Nem hiányzik más, csupán a zászló;
S gyönyörködve a mint nézegeti,
Meglöki az asztalt a kis Netti.*

*Megrendül az asztal, meg a vár is,
Nemcsak rendül, hanem romban máris.
Laczi pedig sápit, szörnyen jajgat.
Békítgeti Netti, — rá sem hallgat.*

*A nagy zajra bejön apjok s mondja:
»A kinek ily kicsinyiség a gondja,
A ki már egy kockavárért csap zajt,
Hogy türi el majd az igaz, nagy bajt?»*

*Az étellel ha vivsz majd nagy harcot,
Munkátl lesz veritékes arcod,
S fáradsággal a mit alkotál ma,
Romba dönti holnap sors hatalma.*

*Mit téssz akkor, fiu? — Ujra kezded!
Az gyöz, kit a baj el nem csüggesztett.
Játékos is kezd el tehát újra, —
Itt van Betti, hogy ismét elfujja.»*

A „KIS LAP“ XXVI. köt. 4-dik számában közölt betűrejtvény megfejtése:

ny	Helyesen fej-
t e j	tették meg: Kövér
z i l a h	Miklós, Schunda Irma,
ny e l v t a n	Silberstein Margit és
t a t á r	Miklós, Lukács Ernő,
v a s	Szokolovics Iván, Vim-
n	mer Kamilla, Kűszler
	Gizella, Freund Leó,
	Szily Margit, Déry Re-
	gina, Schmidl Miklós, Szűsz Ilona, Lázár Nella,
	Ernst Miklós, Fried Gizella, Waldhauser Feri,
	Krausz Aranka, Seefehner Margit és Egon,

Kanitz Izidor (és nem Isidor Kanitz, mert ez németül van. F. b.), Ehrlich Janka, Szeréna és Jenő, Medveczky Laura és Elvira, Prag Erzsike, Steiner Vilmos, Jankó Dani, Gold Ignác, Kerekes Alice, Tausig Antal, Varró Gerzse, Gerstmann Gyula, Bergl Mariska, Rosenthal Hugó, Szluha Margit, Országh Ilona, Paula és Aladár, Oláh János, Novelly Hajnalka, Ladics Margit, Keller Rózsika és Iván, Sohay Karola, és Elza, Goldberger Etel, Géza és Ödön, Szaesvay Jolánka és Jenke, Soltz Irma, Szinek Ida és Ernő, Schweiger Margit és Jenő, Mokry Ida és Margit, Sonnenfeld Felice, Dirnbach Emilia, és Malvina, Somogyi Ida, Elvira és Flóra, Nagy Irén, Eppinger Izidor, Lajos és Miksa, Karcsey Sándor, Schwartz Berta és Józsi, Widder Andor, Rosenthal Izidor, Thálheimer Éva, Löbl Rezső, Schwarz Irén és Giza, Naschitz Gizella, Vass Ernő és Károly, Pollák Frigyes, Dávid Janka, Ullrich Ottó, Deutsch Zsiga, Löbl Simon, Rausch Margit, Deisler Árpád, Jakobi Béla, Trischler Irma, Flesch Mihály, Kálazdy Teréz, Tittler Mariska és Vilma, Ofner Szerena, Viesel Zeni (igy ?), Zsitvay Laura, Lion Juliska, Horváth Ida és Margit, Hönig Szidi, József és Lajos, Klein Jenő, Spitzer Miksa, Berger Izidor, Guttmann Dezső, Sulzbeck Ernő, Ungar Vilmos, Mangold Imre, Rihmer Béla és Bódog, Merza nővérek, Réthy Oszkár, Szász Aladár, Hubert testvérek, Goilein Armin, Balásfy Irén, Kämpfner Regina és Emil, Ungár Paula, Deissböck Emilia, Navratil testvérek, Steiner Etel és Paula, Szilágyi Lajos, Csörgő Erzsike, és Bandi (sajátkezű irást kívánok F. b.), Lázár Gerő, Novák Anna, Stern testvérek, Izsépy Márta, Strnád Irma, Morgenstern Dezső és Mór, Hönig Dezső és Jóska, Tillmann Jolán, Kacsvinszky József, Kövér Pálma és Gusztáv, Illés Ödön és Sándor, Oláh János, Kubicek Irma, Herzog Kornélia, Reichort Ilka és Aranka, Arany testvérek, Schumacher Irén, Grossmann Amália, Jeney Loránt és Artur, Páll Béla, Hoffmann Géza, Polonyi testvérek.

GYÁS Z.

A szülők szerető karjaiból, barátaik és olvasótársai köréből a kérelhetetlen halál kiszólitá

GROSS FRIGYEST.

Csak 13 éves volt még s máris hosszas betegség, kínos szenvedés örlé meg fiatal életét. Emlékezzünk meg róla szeretettel.

Forgó bácsi.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Bittó testvérek. Vettem a küldeményt s mihelyt elolvastam, hiralással leszek. A szorgalom jelét azonban már most is üdvözölöm benne. — **Arany Irén.** Igazad van, a pályanyertes mű hosszabb, mint a hogy előre kitűztem. De valld meg magad: nem lett volna-e szűkkeblűség tőlem, e hiányért, mely voltaképp fölöslegét jelent, megcsontítani ezen, ugy is rövid sorokba foglalt verset, amelyről csak elismeritek, hogy érdemes a jutalomra? Jó művekkel szemben a tudós- és irodalmi társaságok is kivételt tesznek. Ilyen példát, ha el is tér a merev szabálytól, utánozni nem csak szabad, de kötelesség. A jövő pályázatoknál mindenestre kényelmesebb föltételeket fogok szabni a térre nézve s így megjegyzésednek mégis lesz foganatja. — **S. R.** Ön a »Kis Lap« szerkesztőjéhez ír, ajálna önnek oly gyermeki újságot, a melyben vannak »játékok, mesék, képek, melyek a gyermek figyelmét lebilincselik, stb.« Hát én eddig úgy voltam meggyőződve, hogy a »Kis Lap« követelésnek lehetőleg igyekszik megfelelni. Gyermeki szindarabokat, kevesebb és több személyre valót, bőven talál a minden h. könyvkereskedés által megrendelhető »Forgó bácsi gyermek-színháza« című díszes és gazdag gyűjteményben. — **Mészáros Erzsike.** Kanári madárkának leírását érdeklődéssel olvastam, mert valóban kedvesen van előadva. Rózsának hozzá mellékelt rajza is ügyes, és bizony nem lehetetlen, hogy valamelyik számban kiadom mindakettőt. Fogadd szíves üdvözlömetem. — **Zsigri Zoltán.** Azt a régi elbeszélést a »K. L.« újabb olvasói nem mind ismerik. Olyan mondat, nevet vagy szót válassz, amely mindnyájatok előtt tudva lévő. Megszerkesztve jól van, de már ha versbe foglalod rejtvényed szövegét, legyen vers, ne pedig »tudna-volna« féle rimekkel teleaggatott kurta sorok. — **Hoffmann Géza.** Küldeni küldhetsz te is. Az a két fücska, akiről már szóltam, köszönettel veendik. — **Páll Béla.** A megfejtők nagy száma azt jelenti, hogy okoskodásod nem alapos.

(Vége következik.)

Jótekonyság.

Táncsics Mihály elaggott magyar író fölsegelésére: Telegdi Kálmán 60 kr.

Ezen adakozás ki van mutatva a »Nemzet« jan. 23. számában.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón!
Forgó bácsi.